

MỘT SỐ NHẬN XÉT BƯỚC ĐẦU VỀ DIỄN BIẾN VÀ TÁC HẠI CỦA LỐC VÀ MƯA ĐÁ Ở HUYỆN SÓC SƠN, THÀNH PHỐ HÀ NỘI

KS. NGÔ SĨ GIAI,
KS. NGUYỄN VĂN LIÊM,
KS. DẶNG THANH HÀ
Viện Khí tượng Thủy văn

Vừa qua, Viện Khí tượng Thủy văn kết hợp với Sở Nông Lâm nghiệp thành phố Hà Nội đã tổ chức đợt khảo sát điều tra tác hại của đợt lốc và mưa đá xảy ra lúc 17 giờ ngày 2 tháng V năm 1993 tại 2 xã Bắc Sơn và Nam Sơn thuộc huyện Sóc Sơn, thành phố Hà Nội.

Dưới đây là những kết quả điều tra và đánh giá bước đầu về tác hại của trận lốc và mưa đá nói trên.

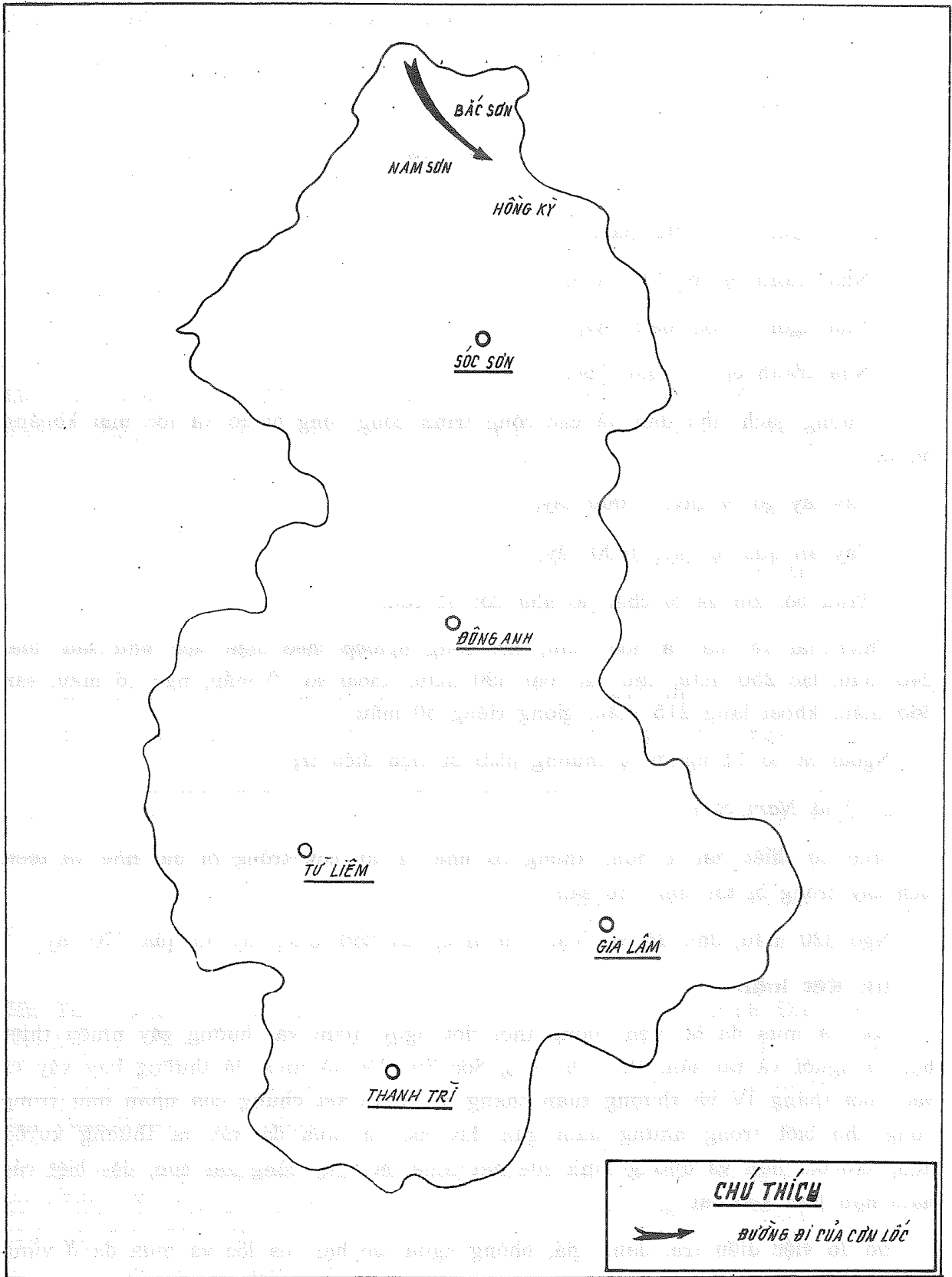
I. Diễn biến của lốc và mưa đá ở Sóc Sơn

Kết quả điều tra trong nhân dân cho thấy cơn lốc đã xuất hiện trên vùng núi ở phía bắc xã Bắc Sơn tại vùng giáp với tỉnh Bắc Thái và di chuyển theo hướng Bắc - Nam theo 3 vệt và tràn qua các địa phận của các HTX Đô Lương, Đô Tân, Lai Sơn, Tiên Chu, Lương Đình.

Trận lốc và mưa đá bắt đầu xảy ra vào khoảng 17 giờ ngày 2 tháng V năm 1993. Trước khi lốc và mưa đá xảy ra trời oi bức, bầu trời đột ngột tối đen, mây đen di chuyển rất nhanh, có gió kèm theo mưa nhỏ, tiếp theo đó là mưa đá nhỏ, đường kính mưa đá khoảng 1 cm, sau đó khoảng 5 phút là đợt mưa đá có hạt lớn hơn, đường kính khoảng 2 - 3 cm, kèm theo gió mạnh, theo ước lượng của nhân dân, khoảng cấp 9 - 10, giật trên cấp 12. Khi mưa đá, bầu trời mù mịt, màu trắng đục, tầm nhìn xa rất kém, dưới 10m.

Mưa đá và gió xoáy mạnh và giật kéo dài trong khoảng 15 đến 20 phút làm cho nhiều ngôi nhà ngói, cây lâu năm, hoa màu bị đổ, gãy và dập nát.

Lượng mưa đo được tại huyện Sóc Sơn, cách xa nơi xảy ra lốc và mưa đá khoảng 7 - 8km, trong các ngày 1, 2, 3 tháng V khoảng 50mm, tập trung vào ngày 2 với khoảng 47 mm. Nhân dân địa phương cho biết từ năm 1960 đến nay ở huyện Sóc Sơn, lốc và mưa đá đã xảy ra 7 lần vào các năm 1957, 1964, 1967, 1978, 1985, 1987 và 1993. Thời gian xuất hiện lốc và mưa đá thường tập trung vào cuối tháng IV đầu tháng V hàng năm. Trận lốc và mưa đá vừa qua là trận mạnh nhất và kéo dài nhất trong vòng 30 năm gần đây.

ĐƯỜNG ĐI CỦA CƠN LỐC XÃY RA VÀO LÚC 17^h NGÀY 2 . V . 1993 TẠI HUYỆN SÓC SƠN T.P HÀ NỘI

II. Bước đầu đánh giá về mức độ thiệt hại do lốc và mưa đá

Theo báo cáo ban đầu của Ủy ban nhân dân xã Bắc Sơn và Nam Sơn thì mức độ thiệt hại như sau:

1. Ở xã Bắc Sơn

Tổng giá trị thiệt hại quy ra tiền khoảng 2,7 tỷ đồng, trong đó thiệt hại về tài sản như sau:

- Nhà ngói bị đổ: 92 gian,
- Nhà tranh bị đổ: 142 gian,
- Nhà ngói bị tốc mái: 437,
- Nhà tranh bị tốc mái: 780,
- Tường gạch nhà dân và các công trình công cộng bị đổ và tốc mái khoảng 540m²
- Cây lấy gỗ bị gãy: 17000 cây,
- Cây ăn quả bị gãy: 4600 cây,
- Trâu bò, lợn gà bị chết do nhà đổ: 61 con,

Thiệt hại về lúa và hoa màu, cây công nghiệp theo diện tích như sau: lúa: 240 mẫu, lạc 250 mẫu, đậu các loại 390 mẫu, khoai sọ 70 mẫu, ngô 16 mẫu, sắn 365 mẫu, khoai lang 215 mẫu, giồng riềng 50 mẫu.

Ngoài ra có 14 người bị thương phải đi viện điều trị.

2. Ở xã Nam Sơn

Mức độ thiệt hại ít hơn, không có nhà bị đổ, cây trồng bị hại nhẹ và diện tích cây trồng bị tác hại như sau:

Ngô 320 mẫu, đậu đỗ các loại 170 mẫu, lúa 250 mẫu, cây ăn quả 170 cây.

III. Kết luận

Lốc và mưa đá là hiện tượng thời tiết nguy hiểm và thường gây nhiều thiệt hại về người và tài sản. Đối với vùng Sóc Sơn lốc và mưa đá thường hay xảy ra vào cuối tháng IV và thượng tuần tháng V. Nhận xét chung của nhân dân trong vùng cho biết trong những năm gần đây lốc và mưa đá xảy ra thường xuyên hơn, kéo dài hơn và đường kính của hạt mưa đá ngày càng lớn hơn, đặc biệt các năm hạn hán kéo dài.

Do đó việc điều tra, đánh giá, phòng ngừa tác hại của lốc và mưa đá ở vùng này cần được chú ý hơn trong thời gian tới.